

ПРАВИЛА ЗА ПОЛЗВАНЕ НА МЕРИ И ПАСИЩА ОТ ОПФ НА ОБЩИНА НИКОЛА КОЗЛЕВО

Правилата за ползване на мерите и пасищата на територията на община Никола Козлево са изготвени на основание чл. 37о, ал. 1, т. 2, съгласно изискванията на чл. 37о, ал. 2 на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и съдържат:

1. Перспективен експлоатационен план за паша;
2. Частите от мерите и пасищата за общо и индивидуално ползване и тяхното разграничаване;
3. Частите от мерите и пасищата предназначени предимно за косене;
4. Прокарите за селскостопански животни до местата за паша и водопойте;
5. Правила за мерки за опазване, поддържане и подобряване на мерите и пасищата, като почистване от храсти и друга нежелана растителност, противоерозионни мероприятия, наторяване, временни ограждения;
6. Ветеринарна профилактика;
7. Частите от мерите и пасищата, предназначени за изкуствени пасище, за засяване с подходящи тревни смеси;
8. Построяване на навеси;
9. Охрана;
10. Режим на ползване, забрани и ограничения в зависимост от конкретните дадености на географски, почвени, климатични и други физически условия, и на развитието на животновъдството на територията на общината.

Правилата имат отворен характер и се актуализират в зависимост от конкретните условия и нормативната уредба.

I. ПЕРСПЕКТИВЕН ЕКСПЛОАТАЦИОНЕН ПЛАН ЗА ПАША

Перспективният експлоатационен план има за цел за осигури:

1. Дългосрочно опазване на пасищата и мерите в община Никола Козлево, с цел съхраняване на биологичното разнообразие.
2. Повишаване на капацитета за разработване и управление на агроекологични проекти.
3. Установяване на контакти между Областните информационни центрове, Областният консултативен съвет по животновъдство гр. Шумен със земеделски стопани за по ефективно получаване и разходване на средства от Европейските програми, предназначени за развитие на сектор животновъдство.
4. Създаване на модел за формиране на сдружения на земеделските производители, които ще допринесат за по – нататъшно социално развитие и икономически растеж в животновъдството.
5. При разпределението предимство имат кандидатите, които до датата на разпределение са ползвали съответните имоти по договори с изтекъл срок. Останалите неразпределени имоти се разпределят по възходящ ред, като се започва от лицата, които притежават най – малко животински единици.

II. ПРАВИЛА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЧАСТИТЕ ОТ ПАСИЩАТА И МЕРИТЕ ЗА ОБЩО И ИНДИВИДУАЛНО ПОЛЗВАНЕ И ТЯХНОТО РАЗГРАНИЧАВАНЕ

1. Мерите и пасищата – публична общинска собственост се отдават под наем или аренда само на собственици и ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ или на лица, които са поели задължение да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние.

2. Пасища и мери за индивидуално ползване.

2.1. Пасищата и мерите за общо и индивидуално ползване се определят с решение на Общинския съвет. Списъкът на имотите за индивидуално ползване се обявява в общината и кметствата и се публикува на страницата на общината в срок до **1 март**.

2.2. Пасищата и мерите за индивидуално ползване се разпределят между правоимащите, които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище, съобразно броя и вида на регистрираните пасищни селскостопански животни, но не повече от 10 дка за една животинска единица в имоти от първа до седма категория и до 20 дка за една животинска единица в имоти от осма до десета категория.

2.3. Собствениците на пасищни животни писмено заявяват желанието си за индивидуално ползване на пасища и мери с подаване на Заявление по образец до Кмета на общината. Заявлението се подава в срок до **10 март** и към него се прилагат следните документи:

а) Приложение № 1 за опис на видовете и броя пасищни селскостопански животни, утвърдено със Заповед № РД 46 – 55/08.02.2019 г.;

б) Приложение № 2 за опис на собствени и ползвани имоти с НТП „пасища, мери и ливади“, одобрен със Заповед № РД 46 – 90/08.02.2016 г.;

2.4. Кметът на общината назначава комисия, която определя необходимата на всеки кандидат площ по реда на т. 2.2. и разпределя имотите за всяко землище. При разпределението предимство имат кандидати, които до датата на разпределението са ползвали съответните имоти по договори с изтекъл срок. Останалите неразпределени имоти се разпределят по възходящ ред, като се започва от лицата, които имат най-малко животни. Комисията съставя протокол за разпределението на площите в срок до първи май, при наличие на необходимите площи.

2.5. При недостиг на площи от общинския поземлен фонд в съответното землище към разпределените по т. 2.4. площи, комисията извършва допълнително разпределение в съседно землище, което може да бъде и в съседна община или област и съставя протокол за окончателно разпределение в срок до първи юни. Този ред се прилага до изчерпване на имотите от общинския поземлен фонд или до достигане на нормата по т. 2.2.

2.6. Протоколите по т. 2.4. и 2.5. се обявяват в кметството и се публикуват на интернет страницата на общината и могат да се обжалват по отношение на площта на разпределените имоти в 14-дневен срок пред Районния съд. Обжалването не спира изпълнението на Протокола, освен ако съдът не разпореди друго.

2.7. При недостиг на пасища и мери от общинския поземлен фонд след разпределението по т. 2.6. в съответното и съседни землища, по заявление от правоимащото лице в срок до 10 юни, комисията по т. 2.4. предоставя служебно на Министъра на земеделието и храните или оправомощено от него лице протоколите по т. 2.4. и 2.5. и копие от заявлението за допълнително разпределение на имоти от държавния поземлен фонд.

2.8. Директорът на областната дирекция "Земеделие" назначава комисия, в състава на която се включват представители на общинските служби по земеделие и на областната дирекция "Земеделие". Комисията разпределя допълнително необходимата за всеки

кандидат площ по реда на т. 2.2. в съответното и/или съседни землища и съставя протокол за окончателното разпределение на имотите от държавния поземлен фонд в срок до 1 юли. При разпределението предимство имат кандидати, които до датата на разпределението са ползвали съответните имоти по договори с изтекъл срок.

2.9. Протоколът по т. 2.8. се обявява в кметството и в сградата на общинската служба по земеделие и се публикува на интернет страницата на общината и на съответната областна дирекция "Земеделие". Протоколът може да се обжалва по отношение на площта на разпределените имоти в 14-дневен срок пред Районния съд. Обжалването не спира изпълнението на протокола, освен ако съдът разпорежи друго.

2.10. Въз основа на протоколите на комисиите по т. 2.5. и 2.9. Кметът на общината, съответно Директорът на областната дирекция "Земеделие", сключва договори за наем или аренда по цена, определена по пазарен механизъм. Минималният срок на договорите е 5 стопански години. Договорите съдържат всички необходими данни по чл. 37и, ал. 1, 4, 6 и 7 от ЗСПЗЗ и се регистрират в общинската служба по земеделие.

2.11. Останалите след провеждане на процедурите по т. 2.4. и 2.5. свободни пасища и мери от общинския поземлен фонд се отдават под наем или аренда чрез търг, в който се допускат до участие само собственици на пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ. Търговете се провеждат от Кмета на общината. Договорите се сключват за една стопанска година.

2.12. Останалите след провеждане на търга по т. 2.11. свободни пасища и мери се отдават чрез търг на собственици на пасищни селскостопански животни и на лица, които поемат задължение да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние, по ред, определен в правилника за прилагане на закона. Договорите се сключват за една стопанска година.

3. Пасища и мери за общо ползване.

По смисъла на ЗСПЗЗ „общо ползване” е традиционна практика на жителите от населеното място с дребни земеделски стопанства за пасищно животновъдство върху обществените мери и пасища, включително чрез образуване на едно или повече колективни стада.

4. Общинският съвет ежегодно приема решение с мнозинство от общия брой на съветниците за предоставяне и актуализиране на ползването на мерите и пасищата, съобразно изискванията на ЗСПЗЗ и постъпилите заявления (за общо или индивидуално ползване), пропорционално на броя на животните на всеки стопанин, съгласно предоставения от общинската администрация списък с данни за имотите.

5. Към решението се прилага списък с данни за земеделските стопани или техни сдружения, регистрирани като юридически лица, отглежданите от тях животни, данни за количеството на общинските мери и пасища, както и други данни, предоставени от заявителите, изискващи се за кандидатстване за подпомагане по схемата за единно плащане на площ.

6. Кметът на общината съгласува списъка, приложен към решението на общинския съвет с Областната дирекция по безопасност на храните.

7. Решението на Общинския съвет е правно основание за общо ползване на мерите и пасищата за целите на чл. 41 от Закона за подпомагане на земеделските производители.

8. Мерите и пасищата от общинския поземлен фонд, за които са сключени наемни или арендни договори, не могат да се преотдават за ползване на трети лица.

9. Договорите за наем и аренда за индивидуално ползване могат да се прекратяват преди изтичането на срока и когато ползвателят:

9.1. не отговаря на условията за отдаване на земеделските земи под наем или аренда;

9.2. не спазва условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние, определени по реда на чл. 42 от Закона за подпомагане на земеделските производители.

10. В договорите за наем и аренда се предвижда увеличаване на наемната или арендната цена с официалния инфлационен индекс на потребителските цени, публикуван от Националния статистически институт.

III. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЧАСТИТЕ ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ПРЕДИМНО ЗА КОСЕНЕ

1. Частите от мерите и пасищата, предназначени за косене са регламентирани в чл. 41, ал. 2 от Наредба № 11/06.04.2009 година за условията и реда за прилагане на мярка 214 „Агроекологични плащания“ от Програма за развитие на селските райони за периода 2007 – 2013 г., издадена от Министерство на земеделието и храните /Обн. ДВ. Бр.29 от 17 април 2009 г., изм. ДВ. Бр. 19 от 9 март 2010 г., изм. ДВ. Бр. 18 от 1 март 2011 г., изм. ДВ. Бр. 85 от 1 ноември 2011 г., изм. ДВ. Бр. 103 от 23 декември 2011 г., изм. и доп. ДВ. Бр. 23 от 20 март 2012 г., изм. ДВ. Бр. 85 от 6 ноември 2012 г., изм. и доп. ДВ. Бр. 24 от 12 март 2013 г., изм. ДВ. Бр. 92 от 22 Октомври 2013 г., доп. ДВ. Бр. 105 от 6 Декември 2013 г., изм. и доп. ДВ. Бр. 24 от 18 март 2014 г., изм. и доп. ДВ. Бр. 36 от 25 Април 2014 г., доп. ДВ. Бр. 89 от 28 Октомври 2014 г., изм. и доп. ДВ. Бр. 16 от 27 Февруари 2015 г., изм. и доп. ДВ. Бр. 81 от 20 Октомври 2015 г., изм. ДВ. Бр. 61 от 5 Август 2016 г., доп. ДВ. Бр. 18 от 27 Февруари 2018 г. в сила от 27.02.2018 г., а именно:

- Подпомаганите лица, които поддържат затревените площи чрез косене, спазват следните изисквания:

1. Не използват минерални торове и продукти за растителна защита, с изключение на определените в приложение 1 и 2 на Регламент на Комисията (ЕО) № 889/2008 г.;

2. Не изграждат нови отводнителни системи;

3. Не разорават затревените площи;

4. Извършват:

- Първата коситба в равнинните райони от 15 юни до 15 юли, а в планинските райони съгласно Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват – в периода 30 юни до 15 август;

- Косенето ръчно или с косачки за бавно косене, като носят от центъра към периферията, а когато това не е възможно – от единия край към другия, като използват ниска скорост.

- В случаите по ал. 2, подпомаганите лице могат да извършват свободна паша на животни след последната коситба, с изключение на горските ливади, като спазват гъстотата на животните до 1.5 ЖЕ/ха.

- Подпомаганите лица, които поддържат затревените площи чрез паша, спазват изискванията по ал. 1 на чл. 41 и поддържат гъстотата на животинските единици от 0.3 до 1.5 ЖЕ/ха.

IV. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПРОКАРИТЕ ЗА СЕЛКОСТОПАНСКИ ЖИВОТНИ ДО МЕСТАТА ЗА ПАША И ВОДОПОИТЕ

1. Определяне на прокарите към местата за паша и водопой на селскостопанските животни се извършва от кметовете /кметските наместници/ на населените места, като се съгласуват с животновъдите, собствениците на животновъдни обекти в съответното населено място и представители на стопаните, отглеждащи пасищни животни в малките лични стопанства.

2. За прокари до местата за паша и водопой на животните се използват съществуващи полски пътища, а за излизане от населеното място се използва маршрут, определен от кмета /кметския наместник/ на населеното място.

V. ПРАВИЛА И МЕРКИ ЗА ОПАЗВАНЕ, ПОДДЪРЖАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ НА ПАСИЩАТА И МЕРИТЕ

При ползване на мери и пасища е необходимо да се спазват Националните стандарти за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние, а именно:

1. Условия за опазване и поддържане на пасищата и мерите:

1.1. За почвения слой не се допуска:

- нарушаване на целостта на почвения слой – разкопаване, вземане на чимове, камъни, почва, разораване с цел превръщане на пасището в обработваема земя – нива;
- преминаване и движение на МПС в самото пасище;
- едновременното струпване на големи стада с животни на едно и също място за едновременно пашуване и водопой;

1.2. За биологичното разнообразие – опазване и поддържане на местообитанията не се допуска:

- унищожаването на видовете от флората чрез изкореняване, изкопаване, сеч, промени в ландшафта;

- внасяне на неприсъщи видове – засяване на култивирани растения в рамките на пасището;

- внасяне на минерални торове за подобряване на тревата;

- разпръскване на битови отпадъци на територията на пасището;

- опожаряване на дървесина, храстова и тревна растителност по пасищата и мерите с цел предизвикване на нов подраст.

1.3. Задължително е постоянните пасища и ливади да се почистват от нежелана растителност - орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерика (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*), аморфа (*Amorpha fruticosa*) и къпина (*Rubus fruticosus*).

2. Не се допуска преизпасване на площите, като е необходимо гъстотата на животните да бъде съобразена с бройките на животинските единици.

3. Временни ограждения:

3.1. Поставянето на електро пастири или огради, по реда на чл. 47м, ал. 3, т. 1 от „Правилника за прилагане на закона за собствеността и ползването на земеделски земи“ се включва като задължение, съгласно препоръка от Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“.

4. „Животинска единици“ по смисъла на §2з от Допълнителните разпоредби на ЗСПЗЗ е условно единица за приравняване на броя на различните видове и категория животни, както следва:

- Един кон над 6 – месечна възраст, един бивол и едно говедо над двегодишна възраст се равняват на една животинска единица /1 ЖЕ/.

- Говедо или бивол на възраст от 6 месеца до две години се равнява на 0.6 от животинска единица /0.6 ЖЕ/;

- Една овца или една коза се равнява на 0.15 от животинска единица /0.15 ЖЕ/;

VI. ВЕТЕРИНАРНА ПРОФИЛАКТИКА

Мерките за ветеринарна профилактика и борба срещу болестите по животните се определят съгласно Държавната профилактична програма за задължителните мерки за профилактика и борба срещу болестите по животните и Закона за ветеринарномедицинската дейност. Постоянно действащата епизоотична комисия предприема действия и контролира изпълнението на набелязаните мерки за предотвратяване или ликвидиране на заболяването до стабилизиране на обстановката. В зависимост от епизоотичната обстановка се провеждат задължителни дезинфекции, дезинсекции и дератизации, хигиенизиране на водопой или налагане на забрана за ползването им при необходимост.

VII. ПАСИЩА И МЕРИ ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ИЗКУСТВЕНИ ПАСИЩА ЗА ЗАСЯГАНЕ С ПОДХОДЯЩИ ТРЕВНИ СМЕСКИ

1. Общински съвет може да определи пасища, мери и ливади на които да се подобри тревостоя чрез засяване на подходящи тревни смеси.

VIII. ПОСТРОЯВАНЕ НА НАВЕСИ

1. Построяването на навеси в мери и пасища се извършва съгласно изискванията на Наредба № 19/25.10.2012 г. за строителство в земеделските земи без промяна на предназначението им /ДВ. Бр. 85 от 6 Ноември 2012 г., в сила от 06.11.2012 г./ и Закона за опазване на земеделските земи.

IX. ОХРАНА

Ползвателите на мери и пасища от Общинския поземлен фонд организират охраната на ползваните от тях имоти, включени в договора за наем и за които са поели задължението да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние.

X. РЕЖИМ НА ПОЛЗВАНЕ, ЗАБРАНИ И ОГРАНИЧЕНИЯ

1. Задължения при ползване на пасища и мери от общинския поземлен фонд.

1.1. Задължения на общината:

- Да осигури безпрепятственото ползване на общинските мери и пасища за извеждане на паша на притежаваните от земеделските стопани животни.

- Да предоставя на ползвателите необходимата информация и методически указания относно необходимите мероприятия по поддържане и опазване на мерите и пасищата.

- При ползване на пасищата и мерите от общинския поземлен фонд е необходимо да се спазват Националните стандарти за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние, включващи опазване на почвата от ерозия, запазване на структурата на почвата, осигуряване на минимално ниво на поддръжка на естествените местообитания.

2. Задължения на животновъдите, ползватели на общински мери и пасища:

- Да почистват постоянните пасища от нежелана храстовидна растителност и да провеждат борба с плевели и устойчиви растителни видове.

- Да не променят предназначението на пасищата и мерите, да не ги разорават и да не ги използват за неземеделски нужди.

- Да не допускат замърсяването им с битови, строителни, производствени, опасни и други отпадъци.

- Да не се палят сухи треви и храсти в пасищата и мерите.

- Да окосяват порасналата и неизпасана трева.

- При необходимост да извършват пръскане със съответните разрешени препарати за обезпаразитяване и наторяване. Да не ги наторяват с изкуствени торове и утайки от пречистени отпадни води.

- Да не се извършва паша нощем или без пастир.

- Да се не извършва паша в горите, граничещи с пасищата.

- Да не се допуска лагеруване на домашни животни в пасищата.

- Да не извършват сеч на намиращите се върху отдадените под наем пасища и мери отделно стоящи или групи дървета, без разрешение на компетентните органи.

- Да опазват пасищата и мерите от ерозиране, заблатяване, засоляване.

- Да не изграждат трайни постройки в пасищата и мерите.

- Имат задължението да изградят огради или електро пастири по реда на чл. 47м, ал.3, т.1 от ППЗСПЗЗ.

- Да не ги преотстъпват на трети лица за ползване.

- Да осигурят свободен достъп до наетите пасища и мери на всички тревопасни животни, отглеждани в населеното място, независимо от техния вид и възраст.

- Нямаат право да събират такса от собствениците на животни, независимо от разходите, които са направили по почистване на пасищата и мерите.

- Условието за поддържане на пасищата и мерите в добро земеделско и екологично състояние не отменят задълженията на собствениците или ползвателите на земеделски земи по Закона за опазване на земеделските земи, Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и други нормативни актове.

- Ползвателите на пасища и мери от общинския поземлен фонд организират охраната на ползваните от тях имоти, включени в договора за наем.

- При ползването на пасищата и мерите от общинския поземлен фонд следва да се спазват Националните стандарти за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние, включващи опазване на почвата от ерозия, запазване на структурата на почвата, осигуряване на минимално ниво на поддръжка на естествените местообитания.

За неуредени в настоящите правила въпроси се прилагат реда и правилата на ЗСПЗЗ, ППЗСПЗЗ и действащото законодателство на Република България.

На основание чл. 37о, ал. 3 от ЗСПЗЗ Правилата за ползване на мерите и пасищата на територията на община Никола Козлево се обявяват в интернет страницата на Общината.

Настоящите правила са приети с Решение № 17 по Протокол № 3 от 24.02.2022 г. на Общински съвет – Никола Козлево.